Johnny Wiik
Grindvn 17
8050 TVERLANDET

Saksb.: Espen Olaf Henriksen
e-post: fmnoehe@fylkesmannen.no
Tlf: 75531603
Vår ref: 2016/2210
Deres ref:
Vår dato: 29.4.2016
Deres dato: 11.3.2016
Arkivkode: 433.2

Tillatelse til utsetting av lutzgran - Johnny Wiik - 139/21 - Bodø

Vi viser til søknad av 11.3.2016 om utsetting av utenlandsk treslag (lutzgran) til skogproduksjon.

Vedtak
Johnny Wiik gis med dette tillatelse til utsetting av 2000 lutzgran til skogproduksjon på eiendom 139/21 i Bodø kommune, på område avmerket på kart vedlagt søknad. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30.

Vilkår til tillatelsen:
- Søker plikter å begrense spredning av lutzgran fra utsettingsområdet. Spredning innen egen eiendom må fjernes av søker. Ved spredning til andre eiendommer må søker om mulig innhente grunneiers samtykke og deretter fjerne spredningen. Hvis eier av annen eiendom ikke tillater fjerning, må spredningen meldes til Fylkesmannen.
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Det skal ikke settes igjen trær (livsløpstrær) for naturlig foryngelse når bestanden hogges (forskriftens § 8).
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll (forskriftens § 10). Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel.
- Utplantingen må være fullført innen 31.12.2018.

Fylkesmannen kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen (§ 11 i forskriften).

Bakgrunn
Johnny Wiik har søkt om å sette ut 2000 lutzgran (*Picea × lutzii)* på sin eiendom 139/21 i Bodø kommune.

Grunnlaget for avgjørelsen
Det følger av naturmangfoldlovens § 30 at utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse fra ansvarlig myndighet, og at slik tillatelse ikke kan gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål ble fastsatt ved kgl. res. av 25.5.2012. Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet etter forskriften. Myndighet til å behandle søknader og gi tillatelser etter forskriften har blitt delegert til Fylkesmannen.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Begrunnelse
Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal hindre at planting av utenlandske treslag påvirker mangfoldet i naturen negativt. Fylkesmannen har derfor vurdert kjent kunnskap om naturverdiene i plantefeltet, og om man kan forvente spredning av lutzgran som kan gi uheldige følger for spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) i områdene rundt plantefeltet.

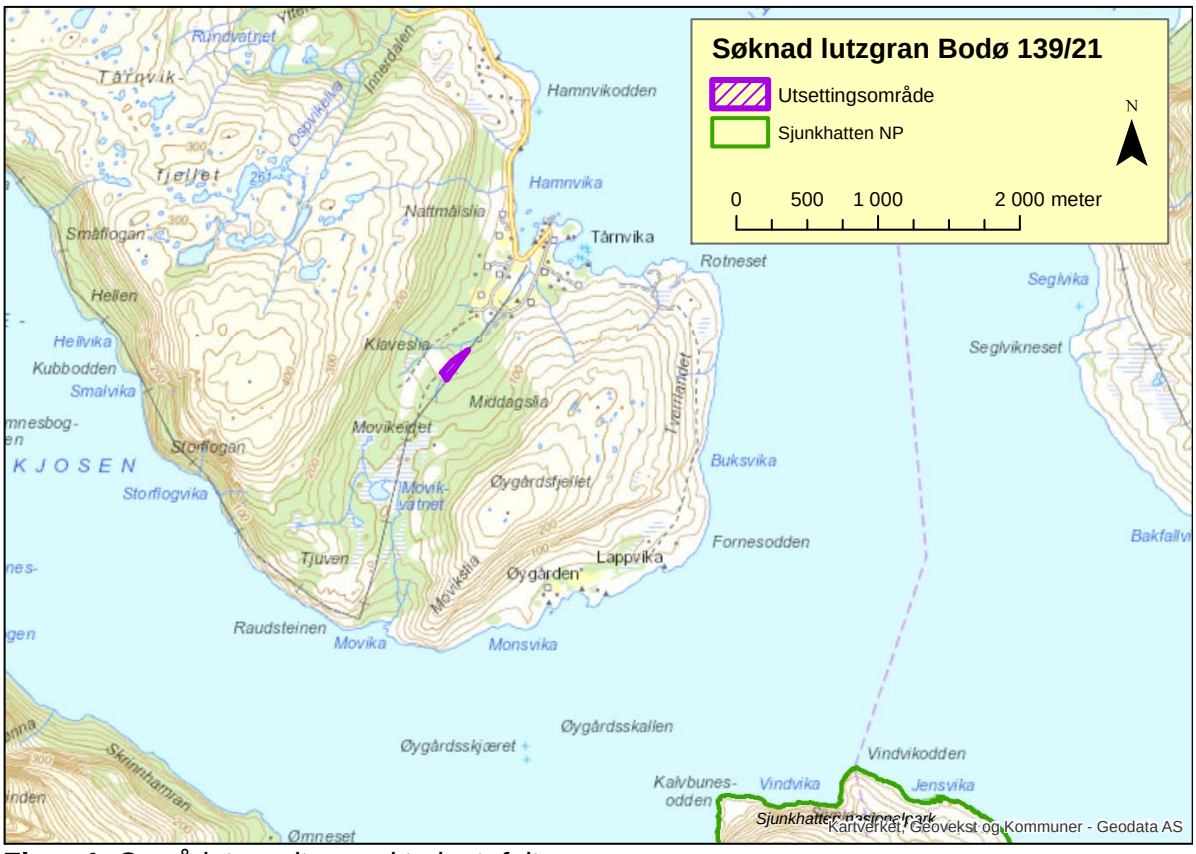
Lutzgran er en hybridart mellom sitkagran og kvitgran som er hjemmehørende i Canada og Alaska. Selv om arten er en hybrid, så har den evnen til å formere seg med frø. Ifølge *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold* (DN-utredning 8-2012) kan bartrær under gitte betingelser spre seg flere kilometer fra mortreet. Artsdatabanken har vurdert lutzgran til å være treslag med *lav risiko* (LO) (Fremmede arter i Norge, 2012). Kunnskapen om lutzgranas spredningsevne og økologiske effekt er imidlertid foreløpig ufullstendig. Etter risikovurderingen som ble gjort i 2012 har det blitt registrert flere hundre tilfeller av lutzgran som har spredd seg ut fra plantefelt, blant annet i Vesterålen (Artskart/Artsdatabanken). Miljødirektoratet argumenterer i et vedtak av 5.10.2015 for at lutzgran bør behandles på lik linje med sitkagran. Sitkagran er av Artsdatabanken vurdert som en art med *svært høy risiko* (SE).

Fylkesmannen har vurdert tilgjengelig informasjon om plantefeltet og nærområdene fra Naturbase, Artskart (Artsdatabanken) og NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi, nettstedet Kilden).

Arealet som søkes beplantet (ca. 8 daa) ligger i nordvendt terreng ca. 25 moh. innerst i dalen som strekker seg fra Tårnvika mot Movikeidet. Søker oppgir at utplantingsområdet er dekket av bjørkeskog. I markslagskartet er plantefeltet og det aller meste av områdene innenfor 200 m radius registrert som uproduktiv lauvskog (impediment). Berggrunnen under plantefeltet består av kvartssandstein med et tykt dekke av marine strandavsetninger.

De nærmeste omkringliggende områder (avstand < 200 m) består av skog (løvskog, furuskog og plantefelt med norsk gran og lutzgran). Litt lengre unna er det også områder med innmarksbeite og fulldyrka jord.

Grensen til Sjunkhatten nasjonalpark ligger ca. 3,5 km sørøst for utplantingsområdet. Det er ikke registrert viktige naturtyper mindre enn 5 km fra utplantingsområdet. Med unntak av sjøfugl er det heller ikke registrert funn av rødlistearter mindre enn 5 km fra utplantings-området.

Figur 1. *Området rundt omsøkt plantefelt.*

Uproduktiv mark (impediment) har gjerne mindre tett vegetasjon enn områder med høyere bonitet. I slike områder kan det dermed være noe større sjanse for spiring av frø fra lutzgran enn skog med høyere bonitet/tettere feltsjikt. Spredning av lutzgran til plantefeltets nærområder kan derfor ikke utelukkes. Dalføret og eidet mellom Tårnvika og Movika er imidlertid avgrenset av hav og høyfjell (figur 1), og det er dermed mindre sjanse for at utplantingen skal gi grunnlag for spredning over lengre avstand, og til områder med kjente spesielle naturverdier.

I følge søker er det plantefelt med norsk gran og lutzgran mindre enn 200 m fra utsettingsområdet. Frø fra lutzgran vil derfor kunne bli spredt i dette området uavhengig av om det blir gitt tillatelse til å sette ut lutzgran i det omsøkte feltet.

Negative virkninger av utenlandske treslag kan i noen tilfeller først komme til syne etter mange år som viltvoksende. Det er derfor viktig å være føre-var og begrense spredning av lutzgran utenfor plantefeltet. Etter naturmangfoldloven (§ 11) er det tiltakshaver som må dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet. Dette omfatter tilsyn og fjerning av trær som eventuelt sprer seg ut fra plantefeltet.

Naturmangfoldloven krever også miljøforsvarlig teknikker og driftsmetoder (§ 12). Dette innebærer at plantingen må gjennomføres på en slik måte at naturen rundt ikke skades unødvendig.

Oppsummering av vår vurdering: Utplantingen vil sannsynligvis ikke få vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold, selv om det vil kunne forekomme noe spredning av lutzgran til områder med uproduktiv skogsmark nær plantefeltet. Vilkårene for tillatelsen er satt ut fra føre-var-prinsippet og for å minske risikoen for negative virkninger. Forutsatt at vilkårene følges forventer vi ikke vesentlige uheldige følger for biologisk mangfold. Vår samlede vurdering er derfor at utsetting av lutzgran kan tillates.

Saksopplysninger
Det kan klages på vedtaket innen 3 uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Fylkesmannen i Nordland og avgjøres av Miljødirektoratet hvis Fylkesmannen ikke omgjør eget vedtak.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM